

**REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**

Odklonilno ločeno mnenje sodnika dr. Ribičiča

Ustavno sodišče je z večino glasov zavrglo pobudo Andreja Susmana in drugih iz Pirana in Portoroža, ki so izpodbijali spremembo odloka Občine Piran, s katerim se načrtuje sprememba namembnosti mandrača v Bernardinu v kopališče družbe Hoteli Bernardin. Pobudniki menijo, da bi jim ta sprememba odvzela pridobljene pravice do uživanja priobalnega pasu za sprehode, rekreacijo in prost dostop do morja. Pobuda je bila zavrnjena zato, ker gre po mnenju večine za splošen in abstrakten pravni interes: "Ne zadošča splošna pravica do sprehodov, rekreacije in prostega dostopa do morja, na katero se sklicujejo pobudniki".

Prepričan sem, da je odločitev napačna. Proti njej sem glasoval, ker menim, da v konkretnem primeru ne gre za splošen in abstrakten interes, pač pa za povsem zadostno izkazan konkreten pravni interes prebivalcev dveh bližnjih naselij, Pirana in Portoroža, med katerima se nahajajo Hoteli Bernardin. Pobudniki se lahko vsakodnevno odpravijo na enourni sprehod iz Pirana v Portorož in nazaj, da obišejo prijatelje, znance in sorodnike, ali preprosto zaradi rekreacije. Očitno je da napadeni občinski odlok lahko poseže v njihov pravni položaj in da bi njegova razveljavitev ali odprava lahko izboljšala njihov pravni položaj.

Menim, da restriktivno tolmačenje pravnega interesa pri pobudah za presojo ustavnosti ni prava pot za razbremenitev ustavnega sodišča, ki je seveda v resnici preobremenjeno. Prav tako sem prepričan, da priznavanje pravnega interesa ne sme biti odvisno od apriornega pogleda sodišča na vsebino pobude, torej od tega, ali se sodišču zdi pobuda še pred poglobljeno presojo upravičena in dobro utemeljena ali ne. Strinjam se, da bi tudi preširoko tolmačenje pravnega interesa lahko imelo škodljive posledice.

Zato se strinjam s tem, da ustavno sodišče od primera do primera skrbno preučuje, ali ima pobudnik konkreten in neposreden pravni interes, še posebej v primerih, ko je potencialni krog zainteresiranih lahko zelo širok, kot to velja na primer pri posegih v prosti dostop do morja.

Toda v obravnavanem primeru ni šlo samo za splošno izražen interes do nemotenega dostopa do morja, kar ima samo po sebi posebno težo glede na to, da gre za javno dobro, katerega bistvo je, da ostaja dostopno za vsakogar, da ga lahko uživa vsakdo, pa naj je doma ob morju ali kjer drugje. Ko gre za javno dobro bi veljalo zato uporabljati manj in ne bolj stroga merila, kot v drugih primerih.

V obravnavanem primeru pa so prebivalci naselij iz neposredne bližine objekta, o katerem govori sprememba občinskega odloka, konkretno utemeljevali svoj interes, da se jim ne poseže v prosti dostop do morja, ki ga želijo in morejo vsakodnevno uživati. Pri tem ne gre samo za njihov splošno izražen interes, da je protiustavno komur koli, pa tudi njim, omejiti dostopa do morja, ampak so izkazali povsem neposredno in konkretno, da gre za poseg v njihovo vsakodnevno uživanje tega dostopa, ki bo preprečilo njihove sprehode in drugo rekreacijo ob morju.

Ustavno sodišče je v nekaterih primerih, na primer, ko je šlo za spremembe volilnega sistema, dokaj široko priznavalo zadosten pravni interes (vsem) državljanom, čeprav le-ti niso izkazali konkretnega in neposrednega pravnega interesa, zaradi katerega bi bili bolj od drugih državljanov upravičeni sprožiti presojo ustavnosti. To se mi zdi v redkih in posebej utemeljenih primerih, upravičeno. Toda v primerjavi s takšno prakso je zanikanje konkretno in neposredno izkazanega pravnega interesa v obravnavanem primeru tako neutemeljeno in neprepričljivo obrazloženo, da že meji na arbitrarnost.

dr. Ciril Ribičič